

ALLELUIA MET VERS

Duiding	<p>De acclamatie vóór de evangelielezing</p> <p>Na de lezing die onmiddellijk voorafgaat aan het evangelie, staan allen op en wordt het alleluia of een ander door de rubrieken vastgesteld gezang gezongen, naar gelang de liturgische tijd dit vraagt.</p> <p>Het alleluia en het vers vóór het evangelie dienen te worden gezongen, maar zó, dat niet alleen de cantor die inzet, of ook het zangkoor, maar het gehele volk eensgezind samen zingt.</p> <p>Een dergelijke acclamatie vormt een ritus of een op zichzelf staande handeling waarmee de samengekomen gelovigen de Heer die in het evangelie tot hen zal spreken, ontvangen, begroeten en hun geloof in gezang belijden. Het wordt door allen staande gezongen onder leiding van koor of cantor, en het wordt eventueel herhaald; het vers wordt echter door het koor of door de cantor gezongen.</p>
Oorsprong	<p>Hallelujah (ook wel alleluja) is een transliteratie van het Hebreeuwse woord הַלְלוּ־יָהּ (Standaardhebreuws: Halləluya, Tiberiaans: Halləlûyāh) en betekent letterlijk 'Prijst de Heer (Yah)!'. Het woord 'halleloe' (Prijst) is de meervoudige gebiedende wijs van het Hebreeuwse werkwoord hallel, hetgeen prijzen betekent. Jah is de afgekorte term van JHWH, de Hebreeuwse naam van God. In het Nederlands wordt vaak Halleluja geschreven.</p> <p>Het woord drong vanuit de psalmen uit de joodse liturgie door in de Christelijke liturgie. Het komt in de psalmen 24 keer voor, het eerst aan het einde van psalm 104 (of het begin van psalm 105). Het woord komt bovendien enkele keren voor in Openbaring 19.</p> <p>Het woord wordt in Nederland met name gebruikt in geestelijke liederen, naast de Psalmen vooral opwekkingsliederen. In sommige meer charismatische kerkbewegingen is het tijdens samenkomsten niet ongebruikelijk om het woord ook als spontane uitroep van enthousiasme voor God te gebruiken. In het Kerklatin wordt ook de variant 'alleluia' gebezigd.</p> <p>In de rooms-katholieke eredienst werd doorgaans het Halleluja gezongen op gregoriaanse melodieën na lezingen, met name sinds de tweede helft van de 4e eeuw na de Gradualepsalm, tussen epistel- en evangelielezing. Het Halleluja vervalt daar gedurende de negen weken voor Pasen (vanaf septuagesima) en op boetedagen, wanneer het door de 'tractus' wordt vervangen. Het Halleluja is bedoeld als refrein.</p> <p>Septuagesima is de eerste zondag van de Paaskring, 70 dagen vóór Pasen. Deze zondag wordt gevolgd door de twee andere zondagen van de voorvasten: sexagesima, quinquagesima. Ze zijn een voorbereiding tot de veertigdaagse vastentijd (quadragesima). Vandaar dat de liturgische kleur paars is en de vreugdezangen achterwege gelaten worden, behalve op heiligenfeesten die in deze periode voorkomen.</p> <p>De tractus is een katholieke liturgische solozang van een psalmmelodie. Het is het misgezag dat vanaf zondag Septuagesima tot Pasen na het graduale wordt gezongen ter vervanging van het Alleluia. Het maakt deel uit van het proprium van de mis.</p>